

Beleids- begroting

2025 - 2028

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

8

Bijlage

8.1	Reserves en voorzieningen	212
8.2	Lasten en baten per taakveld	219
8.3	EMU-saldo	221
8.4	Transformatieplan sociaal domein	222
8.5	Verbonden partijen en vertegenwoordiging	225
8.6	Meerjarig investeringsoverzicht	227
8.7	Nieuw beleid Zomernota	228
8.8	Tarieven sportaccommodaties	230
8.9	Afkortingenlijst en begrippenlijst	234
8.10	Verplichte kengetallen	245
8.11	Global Goals	247
8.12	Aanvaarde moties	249

8.1 Reserves en voorzieningen

8.1.1 Mutaties in de reserves

Nr	Reserve	31-12-2024	vermeerdering	vermindering	31-12-2025	vermeerderingen	vermindering	31-12-2026	vermeerdering	vermindering	31-12-2027	vermeerdering	vermindering	31-12-2028
101	Algemene reserve	68.326	5	1.416	66.915	5	4.136	62.784	5	800	61.989	5	420	61.574
150	Algemene reserve grondexploitatie	26.795	8.737	2.688	32.844	2.966	1.005	34.805	2.790	814	36.781	2.861	1.022	38.620
	Algemene reserves	95.121	8.742	4.104	99.759	2.971	5.141	97.589	2.795	1.614	98.770	2.866	1.442	100.194
313	Vereningsreserve binnenstad	55	-	-	55	-	-	55	-	-	55	-	-	55
320	Reserve dekking kapitaalaasten	13.319	-	234	13.085	-	507	12.578	-	506	12.072	-	506	11.566
327	Reserve vastgoedbedrijf	1.813	-	250	1.563	-	250	1.313	-	250	1.063	250	250	1.063
328	Reserve duurzaamheid	922	646	541	1.027	282	167	1.142	142	-	1.284	-	-	1.284
329	Reserve Duurzaam Veilig	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85
332	Reserve bodemsanering	3.932	361	1.325	2.968	361	-	3.329	361	-	3.690	361	-	4.051
334	Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij	4.571	-	-	4.571	-	-	4.571	-	-	4.571	-	-	4.571
335	Reserve TOZO	2.556	-	747	1.809	-	637	1.172	-	656	516	-	301	215
336	Reserve ondernemersfonds	230	-	50	180	-	50	130	-	50	80	-	-	80
337	Reserve vluchtelingen	17.250	5.059	-	22.309	-	1.590	20.719	-	1.590	19.129	-	1.515	17.614
350	Reserve onderhoudswerkzaamheden Schouwborg	1.830	202	-	2.032	202	-	2.234	202	-	2.436	202	-	2.638
367	Reserve onderwijshuisvesting	800	1.200	-	2.000	800	-	2.800	800	-	3.600	400	-	4.000
370	Reserve aanjaagbudget talentopgave	4.220	-	1.635	2.585	-	120	2.465	-	-	2.465	-	-	2.465
371	Reserve nog uit te voeren werken/activiteiten	3.700	197	730	3.167	30	198	2.999	-	110	2.889	-	30	2.859
372	Reserve organisatieontwikkeling	103	-	-	103	-	-	103	-	-	103	-	-	103
374	Reserve compensatiefonds Bomenverordening	298	-	-	298	-	-	298	-	-	298	-	-	298
398	Reserve onderhoud buurtcentra	40	-	-	40	-	-	40	-	-	40	-	-	40
	Bestemmingsreserves	55.724	7.665	5.512	57.877	1.675	3.519	56.033	1.505	3.162	54.376	1.213	2.602	52.987
	Totaal reserves	150.845	16.407	9.616	157.636	4.646	8.660	153.622	4.300	4.776	153.146	4.079	4.044	153.181

8.1.2 Aard en reden reserves

Algemene reserve

Gevormd vanuit resultaten van algemene middelen zonder directe bestemming, nodig t.b.v. het weerstandsvermogen van de gemeente (o.a. voor calamiteiten).

Algemene reserve grondexploitatie

Buffer ter afdekking van de risico's grondexploitatie. De bedragen zijn gebaseerd op de herzieningen van de grondexploitaties per 1-1-2024. Bij de verminderingen zijn de begrote mutaties en de claims (winst- en verliesnemingen) verwerkt.

Vereveningsreserve binnenstad

Middelen ter versterking van de kwaliteit van de binnenstad.

Reserve dekking kapitaallasten

Door de wijziging van de BBV-systematiek, met ingang van 2017, is het niet meer toegestaan om vanuit reserves rechtstreeks een bijdrage te doen om vervolgens over het investeringsbedrag minus bijdrage reserve te gaan afschrijven. De volledige investering moet worden geactiveerd voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Voor de oude 'probleemgevallen' en nieuwe gevallen wordt gebruik gemaakt van de dekkingsreserve kapitaallasten. Het gereserveerde bedrag in deze reserve kan worden gebruikt voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten, die voortvloeien uit de betreffende investeringen.

Op basis van de vastgestelde nota Investerings- en activeringsbeleid gaat de voorkeur bij alle uitbreidings- en vervangingsinvesteringen uit naar het toepassen van de reguliere afschrijvings- en rentesystematiek. Na afloop van de gebruiksduur van het actief vallen de kapitaallasten vrij in de exploitatie en ontstaat er ruimte om een nieuwe vervangingsinvestering met bijbehorende kapitaallasten te ramen.

Reserve vastgoedbedrijf

Bestemd om voor- en nadelige verkoopresultaten op vastgoed te plooien. Daarnaast geeft het jaarlijks financieel rendement en vangt het vermogensrisico op van het gemeentelijk vastgoed.

Reserve duurzaamheid

Om de dekking van (meerjarige) duurzaamheidsopgaven te borgen.

Reserve duurzaam veilig

Bestemd voor verkeersmaatregelen in het kader van mobiliteit, verkeersveiligheid, AVOC's en de Uitvoeringsnota Fietsen.

Reserve bodemsanering

Middelen ter dekking van lasten bodemsaneringen.

Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij

Bestemd voor de meerjarige besteding van middelen van het project Aardgasvrije Nijverheid. Het betreft een lang lopende inzet om een hele wijk aardgasvrij te maken.

Reserve TOZO

In 2020 hebben wij voor 17 opdrachtgevende gemeenten de TOZO regeling uitgevoerd. Hiervoor hebben wij bij onze opdrachtgevende gemeenten een vergoeding per aanvraag in rekening gebracht en daarmee zijn wij de verplichting aan gegaan om de gehele uitvoering van deze regeling op ons te nemen.

Reserve ondernemersfonds

Dit ondernemersfonds is ingesteld zodat ondernemers van Hengelo in aanmerking kunnen komen voor ondersteuningsmaatregelen in de vorm van ondernemerskredieten.

Reserve vluchtelingen

De reserve is bedoeld voor eventuele sloop- en herstelwerkzaamheden aan de diverse gebouwen, doorlopende verplichtingen, en nu nog onvoorzien kosten die uit deze reserve worden gedekt.

Reserve onderhoudswerkzaamheden schouwburg

Als eigenaar van het Schouwburgpand zijn wij verantwoordelijk voor het onderhoud en vervanging van het deel van de theatertechniek dat vast zit aan het gebouw aan de Beurstraat 44 te Hengelo. In de Zomernota 2023-2027 is besloten dat hiervoor de reserve onderhoudswerkzaamheden wordt ingezet (23-FP-5.1.B).

Reserve onderwijshuisvesting

De reserve is bestemd voor het dekken van incidentele lasten van het Integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs.

Reserve aanjaagbudget talentopgave

De reserve is bedoeld voor het volgende doel: Op basis van de koers en de strategische agenda is het aantrekken, boeien, binden en ontwikkelen van talent een van de belangrijkste strategische opgaven voor Hengelo. Door de veranderende samenstelling van onze bevolking en daarmee afname van de beroepsbevolking is het niet meer vanzelfsprekend dat we de kwaliteit van leven in onze stad en regio op peil kunnen houden bij de huidige bevolkingsomvang. Deze talentopgave, waarmee de hele Hengelose samenleving en dus ook al het gemeentelijke beleid te maken heeft, vraagt om een nieuwe en integrale aanpak waarin onderzoeken, stimuleren, netwerkvorming, samenwerken met kennisinstellingen, culturele en creatieve economie en bedrijfsleven, marketing, promotie en acquisitie de pijlers zijn.

Reserve nog uit te voeren werken/activiteiten

Via deze reserve kunnen nog niet bestede (restanten van) incidenteel beschikbaar gestelde middelen, waarvoor geen afzonderlijke reserve is/wordt ingesteld, tijdelijk worden geparkeerd voor omschreven doelen die nog steeds actueel zijn.

Reserve organisatieontwikkeling

Bestemd voor de transitie van meer mobiliteit in de organisatie naar een flexibele organisatie met de juiste medewerker op de juiste plek.

Reserve groencompensatie bomenverordening

Egalisatie van baten en lasten bomenverordening.

Reserve onderhoud buurtcentra

Bestemd voor meerjarig onderhoud van buurtcentra.

8.1.3 Mutaties in de voorzieningen

Nr	Voorzieningen	31-12-2024		31-12-2025		31-12-2026		31-12-2027		31-12-2028	
		vermeerdering	vermindering	vermeerdering	vermindering	vermeerdering	vermindering	vermeerdering	vermindering	vermeerdering	vermindering
503	Voorziening pensioen wethouders	6.762	387	6.877	272	6.992	272	7.107	387	7.222	272
509	Voorziening Spaarverlof	650	-	650	-	650	-	650	-	650	-
512	Voorziening Complexen derden	18.115	-	18.115	-	-	-	-	-	-	-
536	Voorziening Samenwerking schoolbesturen Primair Onderwijs	314	-	314	-	314	-	314	-	314	-
	Verplichtingen en risico's	25.841	387	26.147	272	26.502	272	27.021	387	27.335	272
533	Voorziening onderhoud vastgoed	2.167	1.371	2.391	1.371	2.803	1.371	3.415	1.371	3.009	1.777
537	Voorziening onderhoud haven	598	51	521	51	494	51	442	51	85	85
	Onderhoudsegalisatie	2.765	1.422	2.912	1.422	3.297	1.422	3.857	1.422	3.417	1.862
508	Voorziening Riolering	1.717	3.073	1.612	3.246	1.680	3.282	1.784	3.496	2.102	3.178
510	Voorziening gebiedsgericht grondwaterbeleid	1.754	-	1.754	-	1.754	-	1.754	-	1.754	-
511	Voorziening afval	1.914	-	1.914	-	1.914	-	1.914	-	1.914	-
	Derden bekleemde middelen	5.385	3.073	5.280	3.246	5.348	3.282	5.452	3.496	5.770	3.178
	Totaal voorzieningen	33.991	4.882	34.433	5.055	35.850	5.091	37.380	5.305	38.105	5.312

8.1.4 Aard en reden voorzieningen

Voorziening pensioen wethouders

Te verwachten verplichtingen jegens de pensioenen wethouders, waarvan de omvang redelijkerwijs in te schatten is.

Voorziening spaarverlof

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet.

Voorziening complexen derden

Voorziening t.b.v. grondcomplexen, waarvan we de administratie niet zelf voeren.

Voorziening samenwerking schoolbesturen Primair Onderwijs

Voorziening voor de bijdragen aan de samenwerking van de schoolbesturen primair onderwijs.

Voorziening onderhoud vastgoed

Ter dekking van groot onderhoud van gebouwen. Aan de voorziening ligt een meerjarig onderhoudsplan ten grondslag.

Voorziening onderhoud Haven

T.b.v. het toekomstig groot onderhoud van de haven.

Voorziening riolering

Bestemd voor het in stand en op peil houden van het rioolstelsel alsmede egalisatie van de tarieven rioolheffing.

Voorziening gebiedsgericht grondwaterbeleid

Ter dekking van grondwaterverontreiniging in centrumgebied.

Voorziening afval

Voorziening die is gevormd vanuit toevallige meevallers taakveld afvalverwerking/-verwijdering ten behoeve van egalisatie van mogelijk toekomstige tegenvallers c.q. tarieven.

8.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Taakveld	Reserves (bedragen * 1.000; - = nadeel)	2025	2026	2027	2028
0.10	Toevoeging algemene reserve (rente)	-5	-5	-5	-5
0.10	Toevoeging reserve grex algemeen	-3	-3	-3	-3
0.10	Onttrekking reserve dekking kapitaallasten	234	507	506	506
0.10	Toevoeging reserve bodemsanering	-361	-361	-361	-361
0.10	Toevoeging reserve onderhoudswerkzaamheden schouwburg	-202	-202	-202	-202
TOTAAL		-337	-64	-65	-65

8.2 Lasten en baten per taakveld

Taakveld	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	8.143	-	-8.143
1.2 Openbare orde en Veiligheid	3.294	84	-3.211
1 Veiligheid	11.438	84	-11.354
2.1 Verkeer, wegen en water	11.206	395	-10.811
2.2 Parkeren	1.485	34	-1.451
2.4 Economische Havens en waterwegen	745	705	-40
2.5 Openbaar vervoer	341	-	-341
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	13.777	1.134	-12.643
3.1 Economische ontwikkeling	334	-	-334
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.134	11.078	944
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	802	480	-321
3.4 Economische promotie	1.390	318	-1.071
3 Economie	12.659	11.877	-782
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	6.534	816	-5.719
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7.143	4.242	-2.901
4 Onderwijs	13.678	5.058	-8.619
5.1 Sportbeleid en activering	851	515	-335
5.2 Sportaccommodaties	11.464	5.698	-5.767
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	8.194	1.636	-6.558
5.4 Musea	448	-	-448
5.5 Cultureel erfgoed	569	-	-569
5.6 Media	3.498	146	-3.351
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.184	113	-9.071
5 Sport, cultuur en recreatie	34.206	8.108	-26.099
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	25.326	16.484	-8.841
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	17.204	-	-17.204
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	7.098	-	-7.098
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.266	-	-1.266
6.3 Inkomensregelingen	62.532	49.311	-13.221
6.4 WSW en beschut werk	13.050	-	-13.050
6.5 Arbeidsparticipatie	8.220	602	-7.618
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.445	18	-4.426
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	12.509	1.100	-11.409
6.712 Begeleiding (WMO)	319	-	-319
6.713 Dagbesteding (WMO)	80	-	-80
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-171	5	176
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	1.478	186	-1.291
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	16.288	-	-16.288
6.753 Jeugdhulp ambulante landelijk	509	-	-509
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.619	-	-1.619
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	14.749	-	-14.749
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	60	-	-60
6.791 PGB WMO	546	-	-546
6.792 PGB Jeugd	53	-	-53
6.811 Beschermd wonen (WMO)	850	850	-
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	1.353	-	-1.353
6.821 Jeugdbescherming	3.195	-	-3.195
6.822 Jeugdreclassering	459	-	-459
6.91 Coördinatie en beleid WMO	820	-	-820
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	2.045	-	-2.045
6 Sociaal domein	195.902	68.557	-127.344
7.1 Volksgezondheid	4.374	443	-3.930

Taakveld	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025
7.2 Riolering	9.402	12.000	2.598
7.3 Afval	10.102	12.072	1.970
7.4 Milieubeheer	8.497	3.765	-4.732
7.5 Begraafplaatsen	949	631	-318
7 Volksgezondheid en milieu	33.325	28.912	-4.413
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.986	147	-1.839
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	19.679	23.780	4.101
8.3 Wonen en bouwen	6.195	3.193	-3.002
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	27.859	27.119	-740
0.1 Bestuur	4.908	-	-4.908
0.2 Burgerzaken	4.314	2.483	-1.831
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.800	1.247	-552
0.4 Ondersteuning organisatie	45.725	5.889	-39.836
0.5 Treasury	10.558	12.276	1.718
0.61 OZB woningen	1.351	14.483	13.132
0.63 Parkeerbelasting	143	16.408	16.264
0.62 OZB niet-woningen	122	2.182	2.060
0.64 Belastingen Overig	47	805	757
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	215.796	215.796
0.8 Overige baten en lasten	3.917	485	-3.431
0.9 Vennootschapsbelasting	72	-	-72
0.10 Mutaties reserves	16.407	9.616	-6.791
9 Bestuur en ondersteuning	89.364	281.670	192.306
Totaal	432.207	432.518	311

8.3 EMU-saldo

De basis voor het maken van afspraken over de balans tussen inkomsten en uitgaven ligt in de afspraken die in de Europese Unie zijn gemaakt. Deze zijn gericht op het voorkomen van een te grote staatsschuld. Al in 1997 is in het "Stabiliteits- en Groeipact" afgesproken dat begrotingen van overheden in evenwicht moeten zijn en dat in de groei daar naartoe het begrotingstekort maximaal 3% van het bruto binnenlands product mag bedragen.

Het Rijk en de decentrale overheden hebben afgesproken een macro EMU-norm van -0,4% van het bruto binnenlands product per jaar te hanteren. Dit betekent, dat de lokale overheden samen in hun uitgaven de inkomsten met niet meer dan 0,4% mogen overschrijden. Het aandeel voor gemeenten hierin is 0,27%.

Er liggen geen sancties onder deze afspraken. We worden niet beoordeeld op de balans in enig jaar, maar wel op de bijdrage aan het voorkomen van een overheidstekort op langere termijn. Kortom: we mogen niet jaar op jaar veel meer uitgeven, dan we binnen krijgen.

Het verloop van het EMU-saldo is als volgt:

		2024	2025	2026	2027	2028
1.	Mutaties financiële activa					
1a.	(+) Financiële vaste activa	-18.280	-1.662	-21.669	-1.623	-1.651
1b.	(+) Uitzettingen	-23.331	-28.127	-26.433	-12.936	-934
1c.	(+) Liquide middelen	8.313	-376	-554	-283	73
1d.	(+) Overlopende activa	200	200	100	800	-500
2.	Mutaties financiële passiva					
2a.	(-) Vaste schuld	-35.656	-14.443	-47.936	-16.750	-11.764
2b.	(-) Vlottende schuld	-850	300	-350	50	-
2c.	(-) Overlopende passiva	150	-200	-250	50	-
3.	Verwachte boekwinst					
3a.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	3.258	-15.622	-20	2.608	8.752
	EMU Saldo referentiewaarde	2024	2025	2026	2027	2028
	EMU-saldo volgens berekening	3.258	-15.622	-20	2.608	8.752
	EMU-SALDO referentiewaarde 2024	-19.491	-19.491	-19.491	-19.491	-19.491
	EMU-saldo blijft onder referentiewaarde	22.749	3.869	19.471	22.099	28.243

We blijven binnen de referentiewaarde in alle jaarschijven.

Hierbij moet in acht worden genomen, dat we geen bedragen hebben opgenomen voor investeringen, die nog niet zijn goedgekeurd. Er zullen besluiten volgen in de komende 4 jaren, die leiden tot investeringen en uitgaven die het beeld weer wijzigen.

8.4 Transformatieplan sociaal domein

Wij hebben met de gemeenteraad afgesproken in elk P en C product een korte stand van zaken te geven van het Transformatieplan. Zo ook in deze Beleidsbegroting, waarbij wij vooruit kijken naar 2025. Voor de lange termijn zijn wij bezig met het opstellen van een strategische ontwikkelagenda voor het sociaal domein. Met aandacht voor landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen (en eventuele lobbydossiers), de samenwerking met partners en voor innovaties.

Vooruitblik 2025

De volgende opgaven zullen van belang zijn voor de uitvoering in 2025:

Implementatie integrale toegang

Wij organiseren 1 ingang voor alle inwoners met een ondersteuningsvraag. Wij gaan daarom in (de aanloop naar) 2025 de volgende onderdelen (her)inrichten: informatie en advies, vraagverheldering, beschikken en casusregie / casus monitoring. Dit vraagt zorgvuldige voorbereiding en uitvoering, in samenspraak met inwoners en partners. Met een goede communicatie aanpak richting inwoners in het algemeen en inwoners die een ondersteuningsvraag hebben. Wij maken keuzes over fysieke vestigingen / huisvesting, inrichting van digitale platformen en telefonische toegang. Dit is een gezamenlijk proces met de partners (alliantie) die de basisondersteuning gaan uitvoeren, inclusief de ingang naar de ondersteuning. Als gemeente blijven wij regie voeren op de toegang tot geïndiceerde ondersteuning. Wij maken met hen werkafspraken over de samenwerking in de toegang. Wij organiseren het op een manier die past bij wat inwoners logisch vinden.

Ook vanuit bedrijfsvoering vraagt dit nog de nodige vervolgstappen in 2025. Het vormgeven van de integrale toegang heeft consequenties voor de gemeentelijke organisatie. Wij gaan in gesprek over overname van medewerkers door de aanbieder en passen werkprocessen aan. En wij zullen de informatievoorziening verder moeten inrichten, met als doel uniforme en accurate kennis bij de aanbieder en afspraken over veilige gegevensdeling waar nodig.

Versterken sterke sociale basis in samenhang met wijkgericht werken

De sociale basis bestaat uit voorzieningen die in de vitale wijken aanvullend zijn op wonen, werken en recreëren. Wij maken daarbij een onderscheid in persoonlijke sociale basis (mensen doen mee in de maatschappij met ondersteuning van familie, vrienden, burens), gemeenschappelijke sociale basis (mensen zoeken elkaar op, zetten zich samen voor iets in; van informeel gezelschap naar meer formeel georganiseerd zoals het verenigingsleven) en institutionele sociale basis (ondersteund door georganiseerde, professionele inzet en voorzieningen). De basisondersteuning Hengelo die per 2025 van start gaat, is een vorm van institutionele sociale basis. De invulling en planning van de activiteiten in 2025 wordt voor een groot deel bepaald door de start van de uitvoering van deze basisondersteuning.

Daarnaast investeren wij in 2025 in de wijken zodat inwoners elkaar kunnen ontmoeten en professionals er de basisondersteuning kunnen bieden. Wij investeren naar behoefte, met een aanbod dat past bij de samenstelling en (fysieke) ontwikkelingen van de wijk. Inwoners en hun belevingswereld zijn daarbij het uitgangspunt.

Het investeren in en versterken van de sociale basis vraagt een verdere verschuiving van taken van de gemeente naar de samenleving. Het vraagt een responsieve, proactieve overheid. Een overheid die naast de burger staat en die uitgaat van vertrouwen.

Vormgeven zakelijk partnerschap

Met het organiseren van de basisondersteuning gaan wij een partnerschap aan dat gebaseerd is op onderling vertrouwen en op het gezamenlijk nemen van verantwoordelijkheid om te doen wat nodig is voor en met inwoners, binnen de daarvoor beschikbare budgetten. Dit vraagt om het formuleren van de passende voorwaarden en afspraken, met een gezamenlijk doel, verantwoordelijkheid en grondhouding, erkenning van belangen en een professionele organisatie. Met ruimte voor ontwikkelingen die nodig zijn op de langere termijn. Daarbij zoeken wij naar de juiste balans tussen beheersen en loslaten (anders vasthouden). Wij gaan van een inspanningsgerichte (p x q) naar een taakgerichte uitvoeringsvariant met een lumpsumbudget. Dit vraagt een andere manier van samenwerking met de aanbieder en gaan wij in 2025 verder vormgeven.

Daar waar de inrichting van het zakelijk partnerschap in relatie tot de aanbieder in 2024 met name heeft gelegen in het inrichten van de governancestructuur, de monitoring, sturing en verantwoording, besteden wij in 2025 aandacht aan de cultuurverandering en het leren en ontwikkelen. Het anders vasthouden vraagt om een omslag in denken en doen (zie ook hieronder), zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. Voor het leren en ontwikkelen stellen wij samen met de aanbieder een ontwikkelagenda basisondersteuning op, evenals een strategische meerjarenagenda.

Wij zullen in 2025 ook kijken naar de (door)ontwikkeling van zakelijk partnerschap voor overige accounts en contracten binnen het sociaal domein in Hengelo.

Sturen op jeugd(hulp)

Zoals in de strategische agenda (paragraaf 5.1.3) is aangegeven brengen wij in 2025 een intensivering en versnelling aan van het transformatieplan voor jeugdhulp. Met het oog op de regionale en landelijke ontwikkelingen en de financiële effecten van regionale inkoop vanaf 2025. De extra inzet op jeugdhulp richt zich op de omslag in denken en doen, de regie op de toegang en het versterken van de sociale basis. De onderdelen waarop wij in 2025 concreet inzetten zijn opgenomen in het beleidsprogramma sociaal domein (paragraaf 5.2.6) en betreffen:

- Wachtlijstvrij werken team Jeugd en Gezin (25-NB-6.1)
- Afspraken over verwijzingen externe verwijzers en samenwerking met basisondersteuning (25-NB-6.2)
- Wonen en verblijf (instroom beperken en uitstroom bevorderen) (25-NB-6.3)
- Afspraken gecertificeerde instellingen en toekomstscenario kind en gezinsbescherming (25-NB-6.4)
- Brede analyse en triage aan de voorkant (25-NB-6.5)
- Investeren in sociale basis jongeren (25-NB-6.7).

Doorontwikkeling monitoring en sturing

De transformatie sociaal domein gaat in de basis over de beweging die wij in gang zetten. Meer sociale basis en basisondersteuning en minder gebruik van maatwerkvoorzieningen. Om die beweging te monitoren, gebruiken wij de volgende kernindicatoren:

- Het gebruik van voorzieningen (aantallen gebruikers van voorzieningen)
- De uitgaven (in relatie tot besparingsopgave)
- De beleidsdoelstellingen (waaronder ervaringen van inwoners met een ondersteuningsvraag).

Aan de hand van deze kernindicatoren zijn wij gestart met het ombouwen van onze data- en informatiehuishouding. De basis daarvan hebben wij gelegd, maar de definitieve informatiehuishouding is iets wat wij samen met partners en de gemeenteraad vorm moeten geven. In de Jaarrekening 2023 en de Zomernota 2024-2028 - onderdeel 1e Beleidsrapportage 2024 - hebben wij een start gemaakt met het opstellen van factsheets. Deze zullen wij in 2025 verder doorontwikkelen, onder andere met vooruitkijken naar de toekomst door bijvoorbeeld streefwaarden en/of prognoses op te nemen.

Wij hebben geen factsheet toegevoegd bij deze Beleidsbegroting. Het doel van de begroting is vooruitkijken; met prognoses en streefwaarden. Anders dan bij de Jaarrekening en Beleidsrapportage waarin wij terugkijken, lukt het ons nog onvoldoende om het 'vooruitkijken' in een factsheet te vervatten. En wetende dat wij in 2025 met de gemeenteraad gaan kijken naar aanpassingen van de doelstellingen en indicatoren, zullen wij op basis daarvan voor de Beleidsbegroting 2026-2029 een passende factsheet toevoegen.

Met de verwerving van zorg en welzijnsdiensten, de nieuwe afspraken over de basisondersteuning en het aanpassen van de beleidsindicatoren daarop, ontstaat een nieuwe manier van sturen op volume en uitgaven. Dit heeft impact op de wijze van (meerjarig) monitoren. Het meten en verantwoorden van de voortgang op de transformatie zal op onderdelen heringericht moeten worden.

Financieel perspectief

Het Transformatieplan is enerzijds opgesteld om onze inwoners in de toekomst de juiste ondersteuning te kunnen blijven bieden, maar aan de andere kant ook om een financieel houdbaar sociaal domein te bereiken. Wij kennen namelijk een financiële opgave aan de lastenkant binnen het sociaal domein. Om uitvoering te kunnen geven aan de gewenste veranderingen, is met het vaststellen van het Transformatieplan een incidenteel transformatiebudget beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn structurele investeringen benodigd en is aangegeven wat het structurele besparingspotentieel is. Het besparingspotentieel, minus de benodigde investeringen, is met ingang van de Beleidsbegroting 2023-2026 opgevoerd als taakstelling. De oorspronkelijke financiële opgave was daarmee de volgende:

Besparingspotentieel in €	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Structurele besparingen	€ 1.287.750	€ 4.113.500	€ 8.283.500	€ 11.980.000	€ 11.980.000	€ 11.980.000
Structurele investeringen	€ -315.000	€ -3.178.400	€ -4.205.800	€ -5.086.000	€ -5.086.000	€ -5.086.000
Structureel besparingspotentieel	€ 972.750	€ 935.100	€ 4.077.700	€ 6.894.000	€ 6.894.000	€ 6.894.000

In 2023 en 2024 hebben wij uitvoering gegeven aan de activiteiten die zijn opgenomen in het Transformatieplan. Hiermee hebben wij, zowel inhoudelijk als financieel, grote stappen gezet in de invulling van de taakstelling. De reeds ingevulde besparingen en reeds doorgevoerde investeringen zijn hieronder opgenomen:

Besparingspotentieel in €	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Structurele besparingen	€ 1.287.750	€ 4.113.500	€ 7.417.000	€ 11.113.500	€ 11.113.500	€ 11.113.500
Structurele investeringen	€ -315.000	€ -3.178.400	€ -3.824.800	€ -4.315.869	€ -4.314.869	€ -4.314.869
Structureel besparingspotentieel	€ 972.750	€ 935.100	€ 3.592.200	€ 6.797.631	€ 6.798.631	€ 6.798.631

In de bovenstaande tabel is te zien dat wij een groot gedeelte van de besparingen financieel gezien ingevuld hebben en ook een groot gedeelte van de investeringen gepland staan. Dit hebben wij gerealiseerd door onder andere:

- Voor bijzondere bijstand en minimabeleid hebben wij de afgelopen jaren een overschot gezien op de budgetten. Ondanks de inspanningen om het minimabeleid en de regelingen onder de aandacht te brengen bij onze inwoners, hebben wij de budgetten naar beneden bij kunnen stellen (23-FP-6.5). Daarnaast zien wij dat wij met de inzet vanuit het actieplan bewind resultaat bereiken, naast steeds meer landelijke aandacht voor schuldenproblematiek en de vroegsignalering van schulden. De kwaliteit van bewind is omhoog gegaan en de uitgaven zijn omlaag gegaan (24-FP-6.1). Hiermee is de taakstelling op bijzondere bijstand financieel gezien volledig ingevuld.
- Wij zetten maximaal in op het instrument loonkostensubsidie, bijvoorbeeld vanuit het project werk eerst. De werkelijke uitgaven voor loonkostensubsidie krijgen wij in jaar T+1 vanuit het Rijk vergoed, via de BUIG-uitkering. Wij verwachten hierdoor een voordeelgemeente BUIG te kunnen blijven, waarmee we de nullijn BUIG los kunnen laten (24-FP-6.2).
- Door goed te kijken naar de benodigde zorg en ondersteuning met betrekking tot de Wmo begeleiding en dagbesteding hebben wij een gedeelte van de besparingsopgave kunnen invullen. Daarnaast wordt meer gebruik gemaakt van de voorliggende activiteiten in de Wijkhuizen in plaats van geïndiceerde dagbesteding (23-FP-6.11). In lijn met de afname van de geïndiceerde dagbesteding, zijn er ook minder uitgaven voor het vervoer hiernaar toe (24-FP-6.5).
- De pilot Krachtig Oud worden is zowel inhoudelijk als financieel succesvol gebleken. Deze aanpak wordt daarom ook structureel geïmplementeerd. Hiervoor doen wij investeringen vanuit het Transformatieplan, waarbij wij met de beoogde besparingen de taakstelling hiervoor kunnen invullen. Het is hierbij belangrijk om de komende jaren te blijven monitoren hoe deze investeringen en besparingen zich ontwikkelen (24-FP-6.1).
- Wij investeren vanuit het Transformatieplan in het preventieteam jeugd en de BSO+ (23-FP-6.1).
- Door het sturen op de plaatsing van jongeren met een Toekomstplan en begeleiding op de locaties Sportlaan Driene en de Korenbloemstraat, zien wij dat wij een aanzienlijke kostenstijging voor wonen en verblijf inclusief begeleiding vanuit zowel Jeugdzorg als Wmo voorkomen (24-FP-6.1).
- Met de keuze voor de lokale inkoop van basisondersteuning zetten wij een belangrijke stap in lijn met onze, inhoudelijke en financiële, ambities vanuit het Transformatieplan. In 2024 is de opdracht voor deze basisondersteuning gegund. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd. Het verwachte transformatie-effect (besparingspotentieel) is opgenomen in de opdrachtsom. Met het formele besluit over de gunning van de basisondersteuning, kunnen wij voor een groot gedeelte invulling geven aan het resterende besparingspotentieel vanuit het Transformatieplan. Over de daadwerkelijke realisatie van het besparingspotentieel blijven wij zorgvuldig in gesprek met de aanbieder, ook in het licht van het overgangsjaar 2025. Daarnaast zullen er mogelijk (incidenteel) extra investeringen gedaan moeten worden om de transformatie te kunnen bewerkstelligen.

Dat maakt de stand van het besparingspotentieel begin 2025 als volgt:

Besparingspotentieel in €	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Structurele besparingen	€ -	€ -	€ 866.500	€ 866.500	€ 866.500	€ 866.500
Structurele investeringen	€ -	€ -	€ -381.000	€ -770.131	€ -771.131	€ -771.131
Structureel besparingspotentieel	€ -	€ -	€ 485.500	€ 96.369	€ 95.369	€ 95.369

In de komende P&C-documenten houden wij de gemeenteraad, net als in 2024, op de hoogte van de inhoudelijke en financiële voortgang van het transformatieplan.

8.5 Verbonden partijen en vertegenwoordiging

In het overzicht worden de volgende afkortingen gebruikt:

GR	Gemeenschappelijke regeling	Publieke rechtspersoon op grond van de Wet op de Gemeenschappelijke regelingen
OL	Openbaar lichaam	Gemeenschappelijke regeling met een geled bestuur (algemeen en dagelijks bestuur)
AB	Algemeen bestuur	Hoogste en besluitvormend orgaan in een publieke rechtspersoon
DB	Dagelijks bestuur	Dagelijks besluit voorbereidend orgaan in de rechtspersoon
BC	Bestuurscommissie	Bestuur van een activiteitendomein binnen een rechtspersoon
PFB	Portefeuillehoudersberaad	(Voor)overlegstructuur van portefeuillehouders t.b.v. inspraak van gemeenten
ALV	Algemene ledenvergadering	Hoogste en besluitvormend orgaan in een vereniging
AVA	Alg. vergadering van aandeelhouders	Hoogste en besluitvormend orgaan in een aandelenvennootschap

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam rechtspersoon (of onderdeel)	Juridische vorm	Orgaan	Vertegenwoordigd door	Plaats-ervanger
Veiligheidsregio Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Schelberg	Freriksen
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	-	-
Samen Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Bruggink	Luttikholt
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	Bruggink	-
Recreatieschap Twente	GR-BVO	<i>Bestuur</i>	Gerrits	Steen
Sociaal Werk- en leerbedrijf Midden- Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Gerrits en Freriksen	Bruggink
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	Gerrits	-
Stadsbank Oost- Nederland	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Freriksen	Luttikholt
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	-	-
Crematoria Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Gerrits	Steen
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	-	-
Regionaal Bedrijventerrein Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Gerrits en Steen	Bruggink en Freriksen
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	Gerrits	-
Omgevingsdienst Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Schelberg	Bruggink
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	-	-
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	GR-OL	<i>Algemeen Bestuur</i>	Steen	Gerrits
		<i>Dagelijks Bestuur</i>	-	-
ICT Hengelo	GR-Centrumgemeente	<i>B&W Hengelo</i>	Freriksen	-
Samen Maakt Sterk	GR-Centrumgemeente	<i>B&W Hengelo</i>	Freriksen	-

2. Overige verbonden partijen

Naam rechtspersoon (of onderdeel)	Juridische vorm	Orgaan	Vertegenwoordigd door	Plaats-ervanger
Twente Board	Stichting		(vanuit Boss wisselend)	-
Bestuurlijk Overleg Sociaal Economische Structuur versterking (BOSS)	Regionaal afstemmingsoverleg tbv Twente Board	Regionaal overleg	Gehele college (afhankelijk van de inhoud)	Cf. vervangingsregeling
BNG Bank N.V.	N.V.	AvA	Steen	Gerrits
Twence B.V.	B.V.	AvA	Gerrits	Freriksen
Enexis Holding N.V.	N.V.	AvA	Gerrits	Steen
Warmtenetwerk Hengelo B.V.	B.V.	AvA	Gerrits	Bruggink
Warmtebedrijf Hengelo B.V.	B.V.	AvA	Gerrits	Bruggink
CotW Mobiliteit	Vrijwillige coalitie	PHO	Steen	Gerrits
CotW Milieu, Duurzaamheid & Afval	Vrijwillige coalitie	PHO	Bruggink	Freriksen
CotW Twentse Kracht	Vrijwillige coalitie	PHO	Freriksen	Schelberg
CotW IT Platform Twente	Vrijwillige coalitie	PHO	Freriksen	Schelberg
PHO Arbeidsmarkt	Overleg orgaan	PHO	Freriksen	Schelberg
Coördinatieoverleg Gebiedsagenda Oost	Overleg orgaan		Gerrits	Steen
Portefeuillehouders overleg Sport	PFO		Bruggink	Luttikholt
Kennispunt Twente	Netwerk organisatie	Bestuur	Freriksen	Schelberg
Eurocities	Netwerk organisatie		Portefeuilleafhankelijk	
Euregio	Gemeenschappelijke regeling naar Duits recht	Algemeen Bestuur	Volgt nog (n.a.v. raadvoorzacht)	Cf. vervangingsregeling
		Dagelijks Bestuur	Schelberg	Cf. vervangingsregeling
Districtelijk Veiligheidsoverleg Twente	Overleg orgaan		Schelberg	Freriksen
Samenwerking sociale zaken (Borne, Haaksbergen en Hengelo)	Centrumgemeente regeling	Portefeuille - houdersoverleg	Freriksen	Schelberg
Samenwerking ICT Hengelo	Centrumgemeente regeling	Portefeuille - houdersoverleg	Freriksen	Schelberg
Vereniging van Gemeentelijke Aandeelhouders Noord Nederland (VEGANN)	Verenigingen	Alv	Gerrits	Steen
De "Overijsselse Ombudsman"	Stichtingen		Schelberg	Freriksen
Havenbedrijf Twente	Samenwerking Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente en Lochem		Steen	Gerrits
Programmering bedrijven-terreinen Twente	Samenwerking Prov. Overijssel + 14 Twentse gemeenten	Portefeuille - houdersoverleg	Gerrits	Steen
Twente Milieu N.V.	N.V.		Gerrits	Steen
Provincie Overijssel Uitvoeringscommissie Enschede-Zuid	Commissie van de provincie Overijssel		Gerrits	Steen
Cultuurconvenant Oost Nederland	Overige verbonden partijen		Luttikholt	Bruggink
Pact van Twickel	Overige verbonden partijen		Gerrits	Steen
Regiegroep Nieuwe Energie Overijssel	Overige verbonden partijen		Bruggink	Luttikholt
RES Regionale Energiestrategie Twente	Overleg orgaan		Bruggink	Luttikholt
G40 themagroep duurzaamheid	Netwerk organisatie	Bestuur	Bruggink (duo-voorzitter)	-
G40 pijler Fysiek	Netwerk organisatie	Bestuur	Steen (duo-voorzitter)	-

8.6 Meerjarig investeringsoverzicht

Taakveld (bedragen x € 1.000)	Totaal kredieten	Werkelijke kosten en opbrengsten t/m 2023	Beschikbaar krediet 2024	Beschikbaar krediet 2025	Beschikbaar krediet 2026	Beschikbaar krediet 2027	Beschikbaar krediet 2028
Programma 2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
2.1 Verkeer en vervoer	58.275	7.892	17.044	7.323	10.109	9.330	6.578
2.2 Parkeren	470	-	20	40	40	370	-
2.4 Economische havens en waterwegen	3.550	1.244	2.306	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	200	-	60	140	-	-	-
Programma 3. ECONOMIE							
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	23.516	38.098	-2.247	-7.313	-1.215	-1.912	-1.895
Programma 4. ONDERWIJS							
4.2 Onderwijshuisvesting	2.403	-	2.203	50	50	50	50
Programma 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE							
5.2 Sportaccommodaties	15.695	559	10.473	215	1.918	1.105	1.426
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	590	-	590	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10.430	1.022	7.540	446	615	507	300
Programma 6. SOCIAAL DOMEIN							
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	800	-	800	-	-	-	-
Programma 7. VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID							
7.2 Riolering	12.970	154	6.219	1.630	1.946	1.946	1.076
7.3 Afval	430	-	430	-	-	-	-
7.4 Milieubeheer	11.184	578	10.607	-	-	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	95	-	95	-	-	-	-
Programma 8. VOLKSHUISVESTING, LEEFOMGEVING EN STEDELIJKE VERNIEUWING							
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	29.782	39.099	13.548	2.355	-11.730	-6.662	-6.828
8.3 Wonen en bouwen	8.204	6.439	1.306	-	459	-	-
Programma 9. BESTUUR EN ONDERSTEUNING							
0.1 Bestuur	147	-	147	-	-	-	-
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	10.528	39	3.090	1.400	3.000	3.000	-
0.4 Overhead	18.116	506	5.188	3.706	2.936	1.782	3.997
Totaal	207.387	95.628	79.419	9.991	8.128	9.517	4.704

Een aantal kredieten is in bovenstaande lijst bewust nog niet omgezet in investeringskredieten met bijbehorende kapitaallasten. Dit zijn investeringen die eerst om nadere besluitvorming in de gemeenteraad vragen middels een afzonderlijk raadsvoorstel. Dit betreffen:

- Restantmiddelen Actieplan vitale binnenstad (die nog niet beschikbaar zijn gesteld)
- Restantmiddelen duurzaamheid (die nog niet beschikbaar zijn gesteld)
- MFA Beckum
- Integraal huisvestingsplan onderwijs

Deze middelen zijn nog als stelposten in de begroting geraamd. Op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel en -besluit wordt dan een nieuw krediet met kapitaallasten geraamd. Voor de hogere jaarlijkse lasten, die hieruit voortvloeien, wordt de betreffende stelpost afgeraamd.

8.7 Nieuw beleid Zomernota

In de Zomernota 2024-2028 is in paragraaf 6.3 het totaaloverzicht nieuw beleid gepresenteerd. Op basis van de aangenomen amendementen en moties zijn daar in financiële zin nog 5 mutaties als nieuw beleid aan toegevoegd. Deze beide onderdelen worden in onderstaand totaaloverzicht getoond:

Nummer ¹	Omschrijving nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
25-NB-2.1	Bereikbaarheid Hengelo Oost / Enschede West (talentopgave)	b.n.			
25-NB-2.2	Toegankelijkheid bushaltes		-10	-10	-10
25-NB-2.3	Verkeerscirculatie Centrum (talentopgave)	b.n.			
25-NB-2.4	Aanpak verkeersonveilige situaties		-8	-8	-8
25-NB-2.5	Beheernota infrastructurele kapitaalgoederen	-100			
25-NB-3.1	Bedrijventerrein Twentekanaal aardgasvrij	b.n.			
25-NB-3.2	Cofinanciering Regio Deal, verduurzamen energievoorziening bedrijfslocaties	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
25-NB-3.3	Citymarketing (talentopgave)	b.n.			
25-NB-3.4	Hengelo op de kaart (talentopgave)	b.n.			
25-NB-3.5	Prijsvraag Win je werkruimte (talentopgave)	b.n.			
25-NB-3.6	Opstellen evenementenbeleid (talentopgave)	b.n.			
25-NB-3.7	Verhoging subsidie Hengelo Promotie	-39	-39	-39	-39
25-NB-3.8	Herinrichting/revitalisering openbare ruimte bedrijventerrein Timmersveld		-31	-31	-31
25-NB-5.1	Prijsvraag Cultuur (talentopgave)	b.n.			
25-NB-5.2	Projectsubsidie broedplaatsen (talentopgave)	b.n.			
25-NB-5.3	Soortenmanagementplan	-170	-45	-45	-45
25-NB-5.4	Van Grijs naar Groen Binnenstad en Beckum / Oele		-6	-6	-6
25-NB-5.5	Herdenking April-Mei staking Hengelo	-5	-5	-5	-25
25-NB-5.6	Uitwerking motie Laat de beiaard klinken	-13	-13	-13	-13
25-NB-6.1	Wachtlijstvrij werken team Jeugd en Gezin	-345	-345	-345	-345
25-NB-6.2	Afspraken over verwijzingen van externe verwijzers en samenwerking met basisondersteuning	-153	-41	b.n.	b.n.
25-NB-6.3	Wonen en verblijf (instroom beperken en uitstroom bevorderen)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
25-NB-6.4	Afspraken gecertificeerde instellingen en toekomstscenario kind en gezinsbescherming	b.n.	b.n.	b.n.	b.n.
25-NB-6.5	Brede analyse en triage aan de voorkant	-97	-97	-23	-23
25-NB-6.6	Wijkgericht werken	-503	-509		
25-NB-6.7	Investeren in sociale basis jongeren	-310	-310		
25-NB-7.1	Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht bedrijven	-73	-73	-73	-73
25-NB-7.2	SVN duurzaamheidsleningen	1	1	2	2
25-NB-7.3	Label C plicht bij kantoorpanden	b.n.			
25-NB-7.4	Netwerk circulaire economie	p.m.			
25-NB-8.1	Onderzoek legesdekking VTH	b.n.			
25-NB-8.2	Community aanjagen KMS locatie met stimuleringsbudget (talentopgave)	b.n.			
25-NB-8.3	Spoorzone Hengelo Enschede (talentopgave)	b.n.			
25-NB-8.4	RSIA/ROS Twente (talentopgave)	b.n.			
25-NB-8.5	Reconstructie Mariastraat			-18	-18
25-NB-9.1	Stagevergoeding verhogen en meer stage- en afstudeerplekken (talentopgave)	b.n.			
25-NB-9.2	Samenwerking met Enschede, Almelo en Twenteboard in het kader van talent (talentopgave)	b.n.			
25-NB-9.3	Aanwending besparingen energiekosten verduurzaming gemeentelijk vastgoed	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
25-NB-9.4	Geen indexering hondenbelasting	-12	-12	-12	-12
	Subtotaal nieuw beleid	-1.819	-1.543	-626	-646

Nummer ¹	Omschrijving nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Amendementen en moties					
Zomernota 2024-2028:					
	Amendement A01: Verhoging stagevergoeding (talentopgave)		b.n.		
	Amendement A03: Ideeënmarkt 2024/2025	-100			
	Motie M01: Gefaseerde afschaffing hondenbelasting (25% in 2025)	-143	-143	-143	-143
	Motie M01: Gefaseerde afschaffing hondenbelasting (2026 e.v.)		p.m.	p.m.	p.m.
	Motie M03: Gelden Ruimte voor Ondernemen	b.n			
	Motie M15: Fonds voor leefbare wijken	b.n	b.n		

1 - = nadeel; bedragen * € 1.000

8.8 Tarieven sportaccommodaties

Met ingang van 1 januari 2025 gelden de volgende tarieven voor de huur van sportaccommodaties. Deze tarieven zijn vrijgesteld van BTW voor amateursportorganisaties.

A.	SPORTVELDEN:	2025
A.1	gebruik door sportverenigingen, per kalenderjaar	
	sportveld natuurgras	€ 4.079,00
	honk-/softbalveld natuurgras	€ 4.079,00
	oefengelegenheid (niet geschikt voor wedstrijden)	€ 2.037,00
	cricketveld (2 velden, 4½ maanden, 1½ dag)	€ 648,00
	beachvolleybalveld	€ 38,00
	kunstgras:	
	voetbal	€ 16.923,00
	korfbal	€ 2.165,00
	hockey zand ingestrooid veld	€ 8.541,00
	hockey waterveld	€ 16.157,00
	hockey waterveld 100%	€ 30.630,00
	hybride	€ 11.767,00
	handbal	€ 6.800,00
A.2	gebruik door scholen	
	sportveld natuurgras (periode voor- of najaar onder schooltijd)	€ 818,00
	sportveld kunstgras (periode voor- of najaar onder schooltijd)	€ 2.604,00
A.3	incidenteel gebruik, per uur	
	sportveld natuurgras voor sportverenigingen of scholen	€ 51,00
	sportveld kunstgras voor sportverenigingen of scholen	€ 101,00
	sportveld natuurgras overige gebruikers	€ 101,00
	sportveld kunstgras overige gebruikers	€ 199,00
	beachvolleybalveld	€ 40,00
A.4	Gebruik door BSO	
	1/2 kunstgrasveld per dag per jaar (14:00-18:00 uur)	€ 1.511,00
A.5	Jeu de Boules banen, jaargebruik door jeu de boulesvereniging	€ 221,00
B.	ATLETIEKACCOMMODATIE FANNY BLANKERS KOEN-STADION:	
B.1	vergoeding door atletiekvereniging Marathon Pim Mulier per jaar	€ 27.084,00
B.2	vergoeding	
	per wekelijks uur per jaar	€ 1.685,00
	incidenteel gebruik per uur sportvereniging of school	€ 62,00
	incidenteel gebruik per uur andere gebruiker	€ 125,00
	per uur bij een dagdeel van minimaal 4 uur	€ 46,00
B.3	sportkamer en wedstrijdsecretariaat	
	bij verhuur FBK-stadion is het gebruik van de sportkamer en het wedstrijdsecretariaat inclusief sportkamer en wedstrijdsecretariaat zijn door sportverenigingen gratis te gebruiken incidenteel en bij apart gebruik van sportkamer en wedstrijdsecretariaat door anderen gelden de volgende tarieven	
	per uur	€ 18,50
	per dagdeel	€ 60,00
C.	JACHTHAVEN:	
	Voor voorzieningen ten behoeve van de roeisport per kalenderjaar	€ 2.195,00
D	GYMNASTIEKLOKALEN:	
D.1	bij gebruik door Hengelose sportverenigingen, welke zijn aangesloten bij een landelijke of regionale overkoepelende sportorganisatie en door sportbonden	
	per wekelijks uur per maand (op basis van 9 maanden gebruik)	€ 61,00
	per uur	€ 23,00

	per uur sportvereniging korting	€ 15,50
D.2	bij gebruik door andere gebruikers	
	per wekelijks uur per maand (op basis van 9 maanden gebruik)	€ 97,00
	per uur	€ 30,00
	gymlokaal als evenementruimte bij gebruik volgens voorwaarden per uur	€ 97,00
D.3	opbergkasten	
	het gebruik van opbergkasten door sportverenigingen	€ 26,00
	grote opbergkast per sportseizoen/schooljaar	€ 50,00
E.	SPORTHALLEN EN SPORTZALEN:	
E.1	sporthallen	
	A: gebruik door Hengelose sportverenigingen, welke zijn aangesloten bij een landelijke of regionale sportorganisatie en door sportbonden	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 41,00
	zaterdag en zondag per uur	€ 45,00
	B: andere gebruikers	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 49,00
	zaterdag en zondag per uur	€ 57,00
	C: het gebruik van opbergkasten door sportverenigingen	
	kleine opbergkast per sportseizoen/schooljaar	€ 26,00
	grote opbergkast per sportseizoen/schooljaar	€ 50,00
E.2	sportzalen	
	sportzaal Beckum: gebruik door Hengelose sportverenigingen, welke zijn aangesloten bij een landelijke of regionale sportorganisatie en door sportbonden	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 20,00
	zaterdag en zondag per uur	€ 21,00
	Sportzaal Beckum: andere gebruikers	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 25,00
	zaterdag en zondag per uur	€ 28,50
	sportzaal Groot Driene: gebruik door Hengelose sportverenigingen, welke zijn aangesloten bij een landelijke of regionale sportorganisatie en door sportbonden	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 26,50
	zaterdag en zondag per uur	€ 30,00
	Sportzaal Groot Driene: andere gebruikers	
	maandag tot en met vrijdag per uur	€ 33,00
	zaterdag en zondag per uur	€ 37,00
	voor het gebruik van sporthallen en sportzalen door scholen ten behoeve van de lessen lichamelijke opvoeding wordt de vergoeding bepaald op het normbedrag dat jaarlijks door het Rijk wordt vastgesteld.	
F.	TWENTEBAD:	
F.1	recreatief zwemmen	
	recreatief zwemmen, los kaartje	€ 6,30
	recreatief zwemmen los kaartje daluren*	€ 5,80
	gezinskaart 4 personen, kind t/m 16 jaar (min 2 kinderen en min 1x 18+)	€ 22,00
	gezinskaart 4 personen, daluren*, kind t/m 16 jaar (min 2 kinderen en min 1x 18+)	€ 20,00
	10 baden kaart recreatief zwemmen	€ 55,00
	bezoekers tot en met 2 jaar	€ 2,00
F.2	abbonementen	
	all-in lidmaatschap* (1 persoon)	€ 21,00
	all-in lidmaatschap jeugd* (1 persoon tot en met 17 jaar)	€ 17,50
	all-in lidmaatschap gezin*	€ 42,00
	all-in lidmaatschap 1 persoon + gezinsabonnement recreatief*	€ 32,00
	gezinsabonnement recreatief zwemmen* (jaarabonnement)	€ 22,00
	grote groepen (vanaf 20 personen) - per persoon	€ 5,00
	Studententarieff (alleen met geldige collegekaart)	€ 12,50
	*www.twentebad.nl voor voorwaarden	
F.3	zwemlessen	
	SuperSpetters per les maandag tot en met vrijdag (incasso)	€ 9,70
	SuperSpetters per les zaterdag of zondag (incasso)	€ 10,70

	SuperSpetterspakket maandag tot en met vrijdag	€ 820,00
	SuperSpetterspakket zaterdag en zondag	€ 870,00
	SuperSpetters Turbo	€ 970,00
	inschrijving en startpakket zwemles	€ 29,00
	SuperSpetters examen- en diplomapakket	€ 28,00
	zwemles volwassenen en oudere kinderen per les	€ 12,50
	zwemles op maat, woonachtig in Hengelo	€ 9,70
	zwemles op maat, woonachtig buiten Hengelo	€ 29,10
F.4	activiteiten	
	een all-in abonnement geeft onbeperkt toegang tot alle activiteiten	
	50+ Aquafit per les (inclusief consumptie)	€ 7,00
	baby zwemmen per les (1 ouder + kind)	€ 6,00
	aanstaande moeders per les	€ 8,00
F.5	Uurtarief verhuur bassins (exclusief digitale tijdwaarneming)	
	A: wedstrijden	
	25 meter wedstrijdbad lokale verenigingen	€ 85,00
	25 meter wedstrijdbad overige verenigingen	€ 95,00
	50 meter wedstrijdbad lokale verenigingen	€ 126,00
	50 meter wedstrijdbad overige verenigingen	€ 145,00
	B: trainingen	
	25 meter wedstrijdbad lokale verenigingen	€ 70,00
	25 meter wedstrijdbad overige verenigingen	€ 80,00
	50 meter wedstrijdbad lokale verenigingen	€ 110,00
	50 meter wedstrijdbad overige verenigingen	€ 130,00
	50 meter wedstrijdbad per baan:	
	1 baan (mits er ander gebruik is, anders minimale afname van 2 banen)	€ 30,00
	2 banen	€ 50,00
	3 banen	€ 70,00
	4 banen	€ 80,00
	5 banen	€ 92,00
	6 banen	€ 110,00
	7 banen	€ 120,00
	8 banen	€ 139,00
	recreatiebad lokale verenigingen	€ 90,00
	recreatiebad overige verenigingen	€ 100,00
	familiebad	€ 70,00
	instructiebad lokale verenigingen	€ 85,00
	instructiebad overige verenigingen	€ 100,00
	recreatiebad:	
	verenigingen	€ 90,00
	recreatief	€ 200,00
F.6	Ligweide en beachvelden per uur	
	beachveld abonneementhouders/verenigingen	€ 13,00
	beachveld overig	€ 20,00
	Ligweide voor activiteiten, uitgezonderd zwemmen	€ 13,00
	Ligweide voor activiteiten, inclusief zwemmen	
F.7	personeelsbegeleiding bij activiteiten	
	per persoon, per uur exclusief avond- en weekend toeslagen	€ 50,00
F.8	gebruik door scholen	
	leerlingen van Hengelose scholen, die in schoolverband gebruik maken van het Twentebad betalen per leerling (bij groepen vanaf 20 deelnemers)	€ 4,50
F.9	gebruik vergaderruimtes en zorgruimtes	
	klein tot 12 personen (maatschappelijk / verenigingen)	€ 8,00
	klein tot 12 personen (commercieel)	€ 13,00
	groot tot 30 personen (maatschappelijk / verenigingen)	€ 13,00
	groot tot 30 personen (commercieel)	€ 27,50
	zorgruimte voor 2 personen (maatschappelijk / verenigingen)	€ 10,00
	zorgruimte voor 2 personen (commercieel)	€ 20,00
F.10	bijzondere gebruiksvoorwaarden en huisregels Twentebad	

alle gebruik door middel van verhuur, abonnementen, zwemles, activiteiten recreatie enz. kan slechts indien akkoord wordt gegaan met de actuele gebruiksvoorwaarden en huisregels zoals die vermeld staan op www.twentebad.nl

het Protocol Vrolijk&Veilig is tevens van toepassing (www.twentebad.nl)

F.11

basisaanbod sport Hengelo Sport

deelnemende basisscholen in Hengelo betalen per kind in de groepen 3-8 voor schooljaar

€ 5,10

De huidige coalitiepartijen hebben in het hoofdlijnenakkoord een btw-verhoging van 9% naar 21% opgenomen op sportbeoefening. In de tarieven voor 2025 is deze verhoging niet doorgevoerd. Indien de voorgenomen maatregel wordt doorgezet, gaat deze in per 1 januari 2026.

8.9 Afkortingenlijst en begrippenlijst

Afkortingenlijst

A.

AB	Algemeen Bestuur
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
art.	artikel
ASV	Algemene Subsidieverordening
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWB	Algemene Wet bestuursrecht

B.

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
B en W	Burgemeester en Wethouders
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BCF	BTW compensatiefonds
BIBOB	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in Exploitatie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIS	Basisinfrastructuur
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BR	Bestemmingsreserve
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C.

CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAK	Centraal administratiekantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in grond-, water, en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer

D.

DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie Uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

E.

ECB	Europese Centrale Bank
EV	Eigen Vermogen
EMU	Economische en Monetaire Unie

F.

FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FP	Financieel perspectief
Fte	Full-time equivalent (formatieplaats)

G.

GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
Gft	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GGU	Gezamenlijke gemeentelijke uitvoering
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GI	Gecertificeerde instellingen
GIDS	Gezond in de Stad
GLI	Gecombineerde leefstijlinterventies
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GreX	Grondexploitatie
GS	Gedeputeerde Staten
GW	Gemeentewet
G40	Netwerk van 40 (middel)grote steden

H.

HBO	Hoger beroepsonderwijs
HHT	Huishoudelijke hulp toelage
HRM	Human resource management
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer

I.

IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IBT	Interbestuurlijk toezicht
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kind Centrum
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Werklozen
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISP	Informatie Service Punt
IU	Integratie-uitkering
IZA	Integraal Zorgakkoord

J.

JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOP	Jongeren Ontmoetingsplek

K.

KCC	Klant Contact Centrum
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KMS	Koninklijke Machinefabriek Stork

L.

LHBTI	Lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse
LKS	Loonkostensubsidie

M.

MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MEV	Macro Economische Verkenningen
MFA	Multi functionele accommodatie
MIP	Meerjarig investeringsplan
MJOP	Meerjarig Onderhoud Plan
MLT	Middellange termijn
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MO	Middelbaar onderwijs
MONT	Münster, Osnabrück en (de steden van) Netwerkstad Twente
MVA	Materiële Vaste Activa
MVI	Maatschappelijk verantwoord inkopen
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

N.

NB	Nieuw beleid
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NV	Naamloze Vennootschap

O.

OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OAT	Ondergronds Afval Transport
ODT	Omgevingsdienst Twente
OCW	Onderwijs Cultuur en Wetenschap
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelastingen
OZJT	Organisatie voor Zorg en Jeugd in Twente

P.

PAS	Programma Aanpak Stikstof
PFAS	Poly- en perfluoroalkylstoffen (deze groep chemische stoffen is door mensen gemaakt en komt van nature niet voor in het milieu; PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid)
P en C	Planning en Control
PGB	Persoonsgebonden budget
PI	Prestatie indicator
p.m.	Pro memorie (wordt gebruikt bij begrotingen of kostenramingen als (nog) geen uitsluitel bestaat over de kosten)
PMD	Plastic-, metaalverpakkingen en drankenkartons
PO	Primair onderwijs
POC	Percentage of completion (methode) (tussentijdse winst dient genomen te worden conform de POC methode; naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten wordt de winst genomen)
POK	Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag
PvE	Programma van eisen
PWR	Programma Water en riolering

R.

RES	Regionale Energiestrategie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROK	Realisatieovereenkomst
RSIA	Regionale Stedelijke Investeringsagenda
RWS	Rijkswaterstaat

S.

SA	Strategische agenda
SCH	Stichting Centrummanagement Hengelo
SHE	Spoorzone Hengelo Enschede
SIEM	Security information and event management (voorziet in real-time analyse en beveiligingswaarschuwingen van de applicaties en het netwerk)
SiSa	Single Information, Single Audit
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdsgebonden
SO	Speciaal onderwijs
SOC	Security Operations Center (de computer- en netwerkactiviteiten in een organisatie; log-informatie van applicaties en apparaten in het bedrijfsnetwerk wordt verzameld en onderzocht op afwijkende zaken)
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SPUK	Specifieke Uitkering stimulering sport
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
SROI	Social Return On Investment
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SWB	Sociaal Werkleerbedrijf "Midden Twente"
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T.

TVW	Transitievisie Warmte
-----	-----------------------

U.

UWV Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen

V.

VMBO Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
Vpb Vennootschapsbelasting
VNG Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO Voortgezet Onderwijs
VRI Verkeersregelinstallatie
VRT Veiligheidsregio Twente
VSO Voortgezet Speciaal Onderwijs
Vsv Voortijdig schoolverlaten
VTH Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VV Vreemd vermogen
VVE Voor- en vroegschoolse educatie
VVT Veilig Thuis Twente
VVV Vereniging Voor Vreemdelingenverkeer
VWO Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
VWS Volksgezondheid, welzijn en sport

W.

Wet hof Wet houdbare overheidsfinanciën
WGR Wet gemeenschappelijke regelingen
Wkb Wet Kwaliteitsborging
Wlz Wet langdurige zorg
Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning
WO Wetenschappelijk Onderwijs
Woo Wet open overheid
WOZ Wet waardering onroerende zaken
Wsw Wet sociale werkvoorziening
WSW Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wvggz Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Z.

ZB Zomerbrief
ZN Zomernota
Zzp Zelfstandige zonder personeel

Begrippenlijst

Activa (vaste)	Bezittingen (van objecten) die langer dan één jaar meegaan en die om die reden in meerdere jaren worden afgeschreven (bijv. gebouwen, ICT-investeringen). Activa staan op de balans.
Afschrijving	De jaarlijkse waardevermindering op een investering. Door middel van de afschrijving worden lasten van de investering uitgespreid over de jaren dat er van de investering gebruik wordt gemaakt.
Algemene dekkingsmiddelen	Inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeente vrij kan besteden.
Areaalbudgetten	Dit zijn de noodzakelijke extra bedragen die samenhangen met de groei van de stad, zoals het onderhoud van het toegenomen openbare gebied.
Algemene uitkering	Een van de uitkeringen die gemeenten van het Rijk ontvangen. Dat gebeurt via het Gemeentefonds. Gemeenten kunnen, met inachtneming van wet- en regelgeving, zelf bepalen of zij de algemene uitkering uitgeven aan medebewindstaken of aan eigen beleid.
Algemene reserve	Het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Dit vormt een buffer voor financiële tegenvallers.
Basisvoorzieningen	Voorzieningen, die voor onze inwoners vrij toegankelijk zijn. Dat wil zeggen dat ze geen toestemming van ons nodig hebben om er gebruik van te maken. Algemene voorzieningen kunnen collectief (soms doelgroep gericht) en individueel zijn en zijn altijd voorliggend, dan wel aanvullend.
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Beschrijft de regels waaraan onder andere de Begroting en Jaarstukken van een provincie of gemeente aan moet voldoen.
Baten	Zie: stelsel van baten en lasten.
Belastingcapaciteit	De belastingcapaciteit maakt duidelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.
Bestemmingsreserves	Reserves waaraan de gemeenteraad al een bepaalde bestemming (met een bepaald doel) heeft gegeven.
Bestuurlijk belang	Zeggenschap. Een gemeente kan een bestuurlijk belang hebben in een verbonden partij doordat zij in het bestuur is vertegenwoordigd en/of zij stemrecht heeft in de verbonden partij.
Boekwaarde	De afnemende waarde van een investering.
Bouwgrond in exploitatie (BIE)	Gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld.
Balans	Een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente op een bepaald moment.
Begroting	Een begroting geeft aan welke beleidsvoornemens inclusief maatschappelijke effecten de gemeente heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn.
Beleidsintensiveringen	Verhogingen van uitgaven en/of verlagingen van ontvangsten ten opzichte van de begroting en/of de meerjarencijfers.
Brede school	Samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van de kinderen te vergroten. Onderwijs en welzijn zijn in ieder geval participanten. Voorschoolse voorzieningen, peuterspeelzaal, sport, cultuur, bibliotheek en andere instellingen kunnen ook een onderdeel van de brede school zijn.

BTW compensatiefonds	Als gemeenten en provincies diensten of goederen extern inkopen, betalen zij daarover BTW. In tegenstelling tot bedrijven kunnen zij die BTW niet (geheel) terugvorderen van de Belastingdienst. Extern ingekochte diensten zijn daarom al snel duurder dan intern uitgevoerde activiteiten. Sinds 2003 kunnen gemeenten en provincies met het BTW compensatiefonds toch de BTW terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed (<u>overheids</u>)werk.
Budgettair neutrale mutatie	Een financiële mutatie (begroot of werkelijk) die het saldo van de begroting of de jaarrekening niet beïnvloedt.
Deelneming	Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.
Dividend	Een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders van een onderneming. Vaak is dit een deel van de winst dat wordt uitgekeerd.
Doelmatigheid	Mate waarin de productie is geleverd in relatie tot de inzet van middelen, afgezet tegen een vooraf bepaalde norm (bijv. minuten per paspoort, kosten per strekkende kilometer).
Doeltreffendheid	Mate waarin de beoogde effecten zijn gerealiseerd.
Doeluitkering	Uitkering door het Rijk aan een lagere overheid voor een nauw omschreven wettelijk vastgesteld doel of taak. De gelden zijn niet vrij besteedbaar. In veel gevallen is een specifieke verantwoording over de besteding één van de voorwaarden voor het verkrijgen van de uitkering.
Economische categorie	De eenheid waarin de baten en lasten van activiteiten binnen een taakveld worden uitgedrukt.
Efficiency	Zie doelmatigheid (is de uitvoering goed, met gebruik van zo min mogelijk middelen).
Effectiviteit	Zie doeltreffendheid (doen we de goede dingen, bereiken we het gestelde doel).
EMU saldo	Het geraamde of het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een gemeente. Dit bedrag wordt berekend op transactiebasis volgens Europese voorschriften en geldt voor de unie van landen die de euro als betaalmiddel hebben (Economische en Monetaire Unie).
Exploitatielasten	Alle jaarlijkse kosten van o.a. kapitaalgoederen die terug te vinden zijn op de begroting of jaarrekening. Daarbij gaat het om afschrijvingen, rentekosten, onderhoudskosten, etc.
Financiële rechtmatigheid	Met financiële rechtmatigheid wordt bedoeld dat de financiële beheershandelingen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd.
Financiële vaste activa	Activa die een financiële waarde vertegenwoordigen of een bezit. Te denken valt aan verstrekte geldleningen en deelnemingen in de vorm van aandelen.
Financieringsmiddelen	Kort- of langlopende geldmiddelen die nodig zijn om de kosten van uitgaven te betalen. Behalve van eigen financieringsmiddelen (bijvoorbeeld reserves) worden ook financieringsmiddelen van anderen gebruikt, zoals opgenomen geldleningen.
Financieel belang	Een bedrag wat aan een verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaald kan worden als de verbonden partij failliet gaat. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
Financiële kengetallen	Getallen waarmee inzicht verkregen kan worden in de financiële positie van de gemeente. Zie ook de informatie over de kengetallen bij de paragraaf 6.2.5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Financieringsfunctie	Alle activiteiten die te maken hebben met het verwerven en beheren van financiële middelen door de gemeente.

Kapitaallasten	Investerings in vaste activa (zoals de aanschaf van een gebouw) leiden tot afschrijvingen en rentekosten. Samen vormen de afschrijvingen en de rentekosten de kapitaallasten. De afschrijvingen betreffen de jaarlijkse waardevermindering van de investering. Door middel van de afschrijving worden lasten van de investering uitgespreid over de jaren dat er van de investering gebruik wordt gemaakt. De rente betreft het eigen of geleende geld dat bestemd wordt om de investering te financieren.
Kasstroomverwachtingen	De planning van toekomstige betalingen en ontvangsten.
Lasten	Zie: stelsel van baten en lasten.
Leges	Betaling voor een gemeentelijk goed of een dienst op publiekrechtelijke grondslag (bijv. leges paspoort, leges rijbewijs). Leges zijn retributies maar worden wettelijk tot de belastingen gerekend. Leges mogen maximaal kostendekkend zijn.
Lokale heffingen	Een type gemeentelijke belasting. Voorbeelden van heffingen zijn de rioolheffing of de afvalstoffenheffing. In tegenstelling tot algemene belastingen (zoals parkeerbelasting of onroerendezaakbelasting) moet het geld dat gemeenten met heffingen ophalen, gebruikt worden om de kosten te dekken van datgene waarvoor ze in rekening worden gebracht. Heffingen worden ook wel rechten, tarieven of leges genoemd.
Maatwerkvoorzieningen	Voorzieningen die niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat dan om collectieve en individuele (maatwerk) voorzieningen waarvan wij als gemeente vinden dat wij er toestemming voor moeten verlenen, omdat het specialistische zorg is of omdat het een hele dure zorgvorm is.
Materiële vaste activa	Investerings met een meerjarig nut.
Meerjarig investeringsplan (MIP)	De planning van de investeringen voor de komende jaren wordt inzichtelijk gemaakt.
Meerjarenramingen	Een prognose voor meerdere jaren, na het begrotingsjaar, te verwachten baten en lasten alsmede mutaties in reserves.
Netto schuldquote	Een financieel kengetal wat ook wel bekend staat als netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft informatie over de investeringsruimte die de gemeente heeft.
Ongebonden lokale heffingen	Deze heffingen zijn algemene dekkingsmiddelen (o.a. OZB en hondenbelasting), omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak.
Overhead	De kosten van werkzaamheden of faciliteiten die slechts een indirecte relatie vertonen met de prestaties (bijvoorbeeld leidinggeven, administratie of huisvesting).
Overheadkosten	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
Overzicht van baten en lasten	Overzicht in de begroting of jaarrekening waarin totalen van baten en lasten alsmede toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma's worden weergegeven.
Paragrafen	Een paragraaf geeft volgens het BBV een dwarsdoorsnede van de begroting (of jaarrekening) op financiële aspecten. Het gaat dan om de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die belangrijk zijn, financieel, politiek of anderszins. De paragrafen zijn onderdeel van zowel de Beleidsbegroting als het Jaarverslag.
Planning- en control-cyclus	De jaarlijks terugkerende werkzaamheden die samenhangen met het opstellen, bespreken, bewaken van beleid (inclusief maatschappelijke effecten) en budgetten.
Precariobelasting	Belasting voor het gebruiken van openbare grond of water. De belasting kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben.
Prestatie	Het meetbare resultaat van activiteiten.

Prestatie-indicator	Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die inzicht geven in de resultaten van het gevoerde beleid van de gemeente.
Programma	Een samenhangende verzameling van beleidsterreinen, activiteiten en geldmiddelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten.
Rechtmatigheid	Het voldoen aan relevante wet- en regelgeving.
Reserve	Een reserve is onderdeel van het eigen vermogen van de gemeente. Reserves worden onderverdeeld in algemene reserves en reserves met een specifieke bestemming (bestemmingsreserves).
Risico	De kans op optreden van een gebeurtenis met negatieve gevolgen voor de gemeente Hengelo.
Risicomanagement	Het beheeren van risico's, waarbij de risico's in kaart worden gebracht, zodat de juiste beheersmaatregel kan worden genomen of er bewust voor kan worden gekozen het risico te accepteren.
Solvabiliteitsratio	Dit financiële kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
Specifieke dekkingsmiddelen	Inkomsten voor de gemeente die met een bepaald programma samenhangen. Daaronder vallen bijvoorbeeld inkomsten van het Rijk met een bepaald bestedingsdoel, de riool- en afvalstoffenheffing en opbrengsten voor het verstrekken van paspoorten.
Specifieke uitkering	Rechtstreekse uitkering aan een instelling of een lagere overheid te besteden aan een specifiek doel. Het is een verzamelbegrip voor subsidies, bijdragen van het rijk of provincie en doeluitkeringen.
Stelsel van baten en lasten	Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Het is een systeem dat alle ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan het (begrotings)jaar waarop zij betrekking hebben.
Structurele exploitatieruimte	Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.
Taakveld	Eenheid waarin de programma's, of waarin de eenheden in overzichten en bedragen in het programmaplan, zijn onderverdeeld.
Verbonden partij	Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarbij de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.
Vervangingsinvesteringen	Investeringen die dienen ter vervanging van bestaande voorzieningen die technisch en/of economisch aan vervanging toe zijn. Vervanging vindt plaats uit het oogpunt van instandhouding van het bestaande voorzieningenniveau binnen de gemeente. Het doen van vervangingsinvesteringen behoort daarmee tot de reguliere bedrijfs- en taakuitvoering van de gemeente.
Vlottende activa	Investeringen die normaliter binnen een jaar weer in geld worden omgezet, zoals voorraden (bijv. grond- en hulpstoffen), vorderingen, kas- en banksaldi.
Voorziening	Een voorziening is een reservering voor toekomstige uitgaven die voortvloeit uit een gebeurtenis in het verleden. Aan voorzieningen zijn specifieke BBV-voorschriften gebonden.
Wadi	Een voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren. Meestal is een wadi beplant met gras of biezen. Een wadi helpt verdroging van de bodem tegen te gaan, vormt een buffer bij overvloedige regenval.

Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel geld en mogelijkheden een gemeente heeft om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Daarbij kan gedacht worden aan de algemene reserve 'sec', de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien incidenteel. Zie ook paragraaf 6.2 over weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat o.a. uit de algemene reserve 'sec', de begrotingspost onvoorzien incidenteel.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de onbenutte deel van de belastingcapaciteit.

Het is een politieke afweging om te bepalen welke delen van de incidentele en structurele componenten men tot de weerstandscapaciteit wil rekenen.

Weerstandsvermogen

Is de relatie die gelegd wordt tussen de financieel gekwantificeerde risico's (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen die de gemeente beschikbaar heeft om de risico's financieel af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit).

8.10 Verplichte kengetallen

Met ingang van de Beleidsbegroting 2022-2025 hebben we de verplichte kengetallen van de landelijke website 'waarstaatjegemeente' toegevoegd aan de bijlagen in de Beleidsbegroting in plaats van in het programmaplan (begrotingsprogramma's). We vinden onze eigen geformuleerde gemeentelijke doelen en beleidsindicatoren in de beleidsprogramma's van grotere waarde.

Alle gegevens uit onderstaande tabellen komen van de website [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl), behalve de eerste 5 verplichte kengetallen van programma 9. Deze 5 kengetallen worden door de interne organisatie berekend.

1. Veiligheid

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Verwijzingen naar Halt (per 1.000 inwoners in de leeftijd 12-17 jaar)	8 (2022)	8 (2022)	7 (2023)
Winkeldiefstallen (aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners)	1,9 (2022)	1,9 (2022)	2,2 (2023)
Geweldsmisdrijven (aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners)	4,3 (2022)	4,3 (2022)	3,6 (2023)
Diefstallen uit woning (aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners)	1,7 (2022)	1,7 (2022)	1,2 (2023)
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	5,8 (2022)	5,8 (2022)	5,4 (2023)

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Dit taakveld heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

3. Economie

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Het aantal vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar)	158,7 (2022)	158,7 (2021)	166 (2023)
Funciemenging (de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken))	57% (2022)	57% (2022)	57,1% (2023)

4. Onderwijs

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Omvang absoluut verzuim (niet ingeschreven op een school) (per 1.000 leerlingen)	1 (2017)	1 (2017)	1,1 (2023)
Omvang relatief verzuim (wel ingeschreven, maar ongeoorloofd aanwezig) (per 1.000 leerlingen)	1 (2022)	1 (2022)	17,7 (2023)
Aantal vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (percentage van het totaal aantal leerlingen 12-23 jaar)	2,3% (2022)	1,9% (2021)	2,7% (2023)

5. Sport, cultuur & recreatie

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Percentage niet sporters (t.o.v. het totaal aantal inwoners)	49,6% (2022)	49,2% (2020)	49,6% (2022)

6. Sociaal domein

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aantal banen (per 1000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar)	982,1 (2022)	982,1 (2022)	977,6 (2023)
Het percentage jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter (t.o.v. het totaal aantal jongeren tussen de 12-21 jaar)	1% (2022)	1% (2021)	1% (2022)
Het aantal kinderen in uitkeringsgezinnen (percentage kinderen tot 18 jaar)	6% (2022)	6% (2021)	6% (2022)
Netto arbeidsparticipatie (percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)	72,8% (2022)	72,8% (2022)	73,2% (2023)
Aantal werkloze jongeren (percentage werkloze jongeren 16-22 jaar)	2% (2022)	2% (2021)	2% (2022)
Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	424 (2023)	528,4 (2021)	424,3 (2023)
Personen met een lopend re-integratietraject (per 10.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar)	148,3 (2023)	148,9 (2022)	148,9 (2023)
Aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp (percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar)	12,5% (2023)	14,2% (2022)	14,5% (2023)
Aantal jongeren met een beschermingsmaatregel (percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar)	1,7% (2022)	2,1% (2022)	2% (2023)
Aantal jongeren met een reclasseringsmaatregel (percentage jongeren 12-22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel t.o.v. alle jongeren 12-22 jaar)	0,5% (2023)	0,5% (2022)	0,6% (2023)
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep)	910 (2022)	910 (2022)	900 (2023)

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	66 (2022)	69 (2021)	65,9 (2023)
Hernieuwbare elektriciteit (aandeel nieuwe energie als percentage van het totale energieverbruik in de gemeente)	68,2% (2021)	68,1% (2021)	64% (2022)

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)	5,8 (2022)	5,8 (2022)	10,4 (2023)
Demografische druk (de som van het aantal personen van 0-20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar)	69,4% (2023)	69,4% (2023)	68,6% (2024)

9. Bestuur en ondersteuning

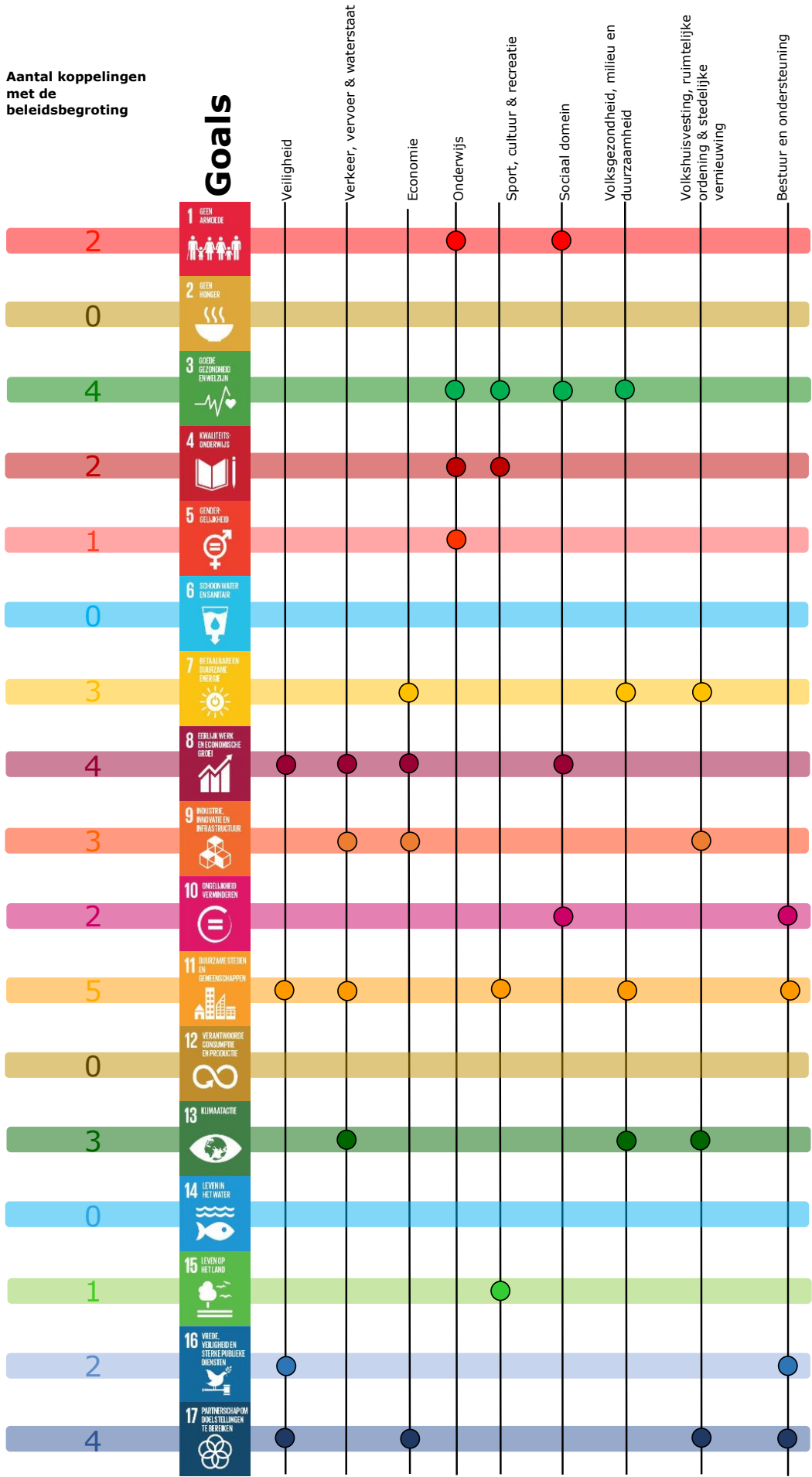
	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	9,35	9,77	10,12
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	8,57	8,67	9,49
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	836,56	932,37	961,62
Overhead (percentage van de totale lasten)	7,97%	10,22%	8,57%
Externe inhuur (percentage van totale loonsom + kosten externen)	18,94%	4,03%	8,44%
Gemiddelde WOZ-waarde (x € 1.000)	€ 292 (2023)	€ 292 (2023)	€ 306 (2024)
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 889 (2023)	€ 889 (2023)	€ 935 (2024)
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 928 (2023)	€ 928 (2023)	€ 972 (2024)

8.11 Global Goals

Bijgaand overzicht geeft een visuele indruk van de Global Goals waarop per begrotingsprogramma de grootste focus ligt. Het is daarbij belangrijk om de kanttekening te plaatsen dat elk programma in meer of mindere mate een bijdrage levert aan elk van de doelen en dat dit overzicht geen kwantitatieve meting betreft. Het overzicht biedt inzicht in de belangrijkste aandachtsgebieden die elk programma heeft en hoe die verdeeld zijn. Ook wordt duidelijk op welke Global Goals juist in meerdere programma's de focus ligt.

Aantal koppelingen met de beleidsbegroting

Goals

8.12 Aanvaarde moties

Motie: Toegankelijkheid gemeentelijke website

De raad van Hengelo in vergadering bijeen op 6 november 2024

Constaterende dat:

- Vanaf 23 september 2020 alle overheidswebsites (en vanaf juni 2021 ook alle apps) moeten voldoen aan toegankelijkheidseisen voor mensen met een beperking;
- Overheden en gemeenten vanaf 23 september 2020 verplicht zijn een toegankelijkheidsverklaring op hun website te plaatsen;¹
- Gemeente Hengelo over een toegankelijkheidsverklaring beschikt en de gemeentelijke website heeft laten registreren in het Register van toegankelijkheidsverklaringen;
- Een kijk op de website www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register volgende uitkomst geeft over Gemeente Hengelo: "20.09.2020 website hengelo.nl status C, eerste maatregelen genomen." en "28.03.2024 website hengelo.nl status D-voldoet niet";²
- Gemeente Hengelo in 2021 heeft aangegeven minimaal naar toegankelijkheidsverklaring niveau B te willen en deze ambitie heeft toegezegd in de verklaring;
- Er medio 2021 een tussentijdse evaluatie over de toegankelijkheid van de gemeentelijke website is uitgevoerd.³

Overwegende dat:

- Digitale toegankelijkheid het gebruiksgemak voor alle bezoekers vergroot maar noodzaak is voor inwoners met een beperking;
- Binnen 3 jaar tijd de toegankelijkheidsverklaring van niveau is verslechterd naar D-onvoldoende i.p.v. verbeterd naar het ambitieniveau B.

Draagt het College op om:

De toegankelijkheid van de gemeentelijke website tot zomer 2025 te verbeteren naar niveau B en hiermee de wettelijke verplichtingen en eigen ambities na te komen.

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie	D66	BurgerBelangen	PvdA
S. van den Beukel	S. van der Pal	H. Daals	C. Toren

¹ <https://www.gemeente.nu/bedrijfsvoering/handreiking-voor-nieuwe-regels-digitale-toegankelijkheid/> (19-01-2021)

² <https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register?w=hengelo>

³ Schriftelijke vragen ChristenUnie 2021: <https://www.hengelo.nl/Bestuur-en-Organisatie/1607-Gemeenteraad/Schriftelijke-vragen-van-de-gemeenteraad/250/Schriftelijke-vragen-per-jaar/2021/2021-02-23-Antwoord-college-op-vragen-ChristenUnie-over-digitale-Toegankelijkheid.html>

Motie: Familiehuis

Ondertitel: Een plek met aandacht en ondersteuning voor (jonge) gezinnen

De raad van Hengelo in vergadering bijeen op 6 november 2024

Constaterende dat:

- Gemeente Hengelo het aantrekken, boeien en binden van talent en jonge gezinnen als een van grootste opgaven ziet;
- Om jonge gezinnen aan te trekken een goed vestigingsklimaat maar ook faciliteiten voor gezinnen belangrijk zijn;
- Gezinnen via de kinderen de toekomst van onze stad, regio en land bepalen;
- Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen de veilige basis vormen voor gelukkige kinderen die zich goed ontwikkelen;
- De samenleving het belang van gezonde gezinnen niet scherp ziet en ouders er vaak alleen voor staan;
- De druk op gezinnen almaar toe neemt en het combineren van werk en gezin een steeds zwaardere financiële en mentale last wordt;¹
- Een ruime meerderheid van de ouders (82%) vindt dat er te weinig aandacht is voor gezinsbeleid.²
- Gemeente Hengelo verschillende regelingen kent om gezinnen (in armoede) te ondersteunen en zich blijft inzetten om deze regelingen goed onder de aandacht te brengen;
- Er een maatschappelijke trend gaande is waarbij ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp;
- Gemeente Hengelo in hulpverleningstrajecten de eigen kracht en de netwerken van gezinnen wil inzetten en versterken;
- Er in Gemeente Hengelo zorgen rondom jeugdzorg zijn maar deze beschikbaar moet zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben;
- Vanwege aanzienlijke kostenstijging het transformeren van het jeugdzorglandschap noodzakelijk is;
- Om snel hulp te kunnen bieden het belangrijk is om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven zodat problemen preventief kunnen worden voorkomen.

Overwegende dat:

- Er in gemeente Enschede vrij recent een familiehuis is geopend³;
- Hier jonge ouders terecht kunnen voor een luisterend oor, zorg en ondersteuning;
- Hier zowel een consultatiebureau, een ontmoetingsgroep voor jonge ouders, een speelgroep, een verloskundigenpraktijk en andere partners nauw samen werken en spreektijden hebben;
- Het een plek is waar ouders met (opvoed)vragen kunnen worden ondersteund, ze elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen uit wisselen en zodoende ouders andere ouders ondersteunen;
- Er aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen ouder en kind, verloskundige, onderwijs, wijkteams en Veilig Thuis;
- Gezinnen, die bij een familiehuis komen kunnen worden gestimuleerd om gebruik te maken van het binnen gemeente Hengelo bestaande aanbod;

Draagt het College op om:

Aan Wijkkracht de suggestie voor te leggen om gedurende het overgangsjaar te verkennen of een familiehuis op basis van het voorbeeld uit Enschede Hengelose (jonge) gezinnen kan ondersteunen.

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie

D66

GroenLinks

S. van den Beukel

S. van der Pal

A. Gomez

¹ Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ), <https://www.ncj.nl/inspiratie/luister-naar-gezinnen-een-gezinsvisie-is-noodzakelijk/>

² Uit onderzoek 'Staat van het Gezin' 2023 blijkt dat ouders zich alleen voelen staan en weinig solidariteit vanuit de politiek en de samenleving ervaren (<https://www.ncj.nl/inspiratie/gezinnen-balanceren-meer-dan-ooit-teveren/>)

Motie
C01-M12

MOTIE
AANVAARD
Ⓢ

Motie HBO in Hengelo

De raad van de gemeente Hengelo in vergadering bijeen op 6 november 2024

Constateerend dat:

- Hengelo in het verleden huisvesting heeft verleend aan het Hoger Beroepsonderwijs (HBO);
- Het HBO, met uitzondering van TIO, verdwenen is uit Hengelo en met name gevestigd is in Enschede en Deventer;
- Er een regionale strategie is om talent in de regio te behouden;
- Hengelo een MBO heeft, maar dat leerlingen voor doorgroeimogelijkheden naar Enschede of Deventer moeten;
- Een HBO Associate Degree (AD) de mogelijkheid biedt voor leerlingen met een VWO, HAVO of mbo-niveau 4 diploma om in twee jaar een diploma te behalen.

Overwegende dat:

- Toegang tot onderwijs en doorgroeimogelijkheden belangrijke facetten zijn om talent in de regio te behouden;
- Een AD-diploma een goede oplossing is voor leerlingen die werk willen combineren met een tweejarige studie;
- Een AD-diploma studenten de kans geeft om alsnog een HBO-bachelor te behalen;
- Een AD de brug kan zijn tussen het MBO en HBO.

Verzoekt het college om:

In gesprek te treden met het MBO en HBO om te kijken naar kansen en mogelijkheden om AD-opleidingen in Hengelo te laten vestigen.

Mitchell Boers

Herbert Capelle

Nicolien Boekhoudt

VVD Hengelo

Hengelse Burgers

PvdA Hengelo

Sebastiaan van der Pal

Christian Benerink

Ron Wesseling

D66 Hengelo

PVV Hengelo

CDA Hengelo

LOKAAL HENGELO
GEWOON ANDERS!

ChristenUnie
Geloven in Hengelo

MOTIE
AANVAARD
§

Motie optimaliseren en versterken aanpak Ondernijning

De raad van de gemeente Hengelo in vergadering bijeen op 6 november 2024

Constateerende dat:

- Er dit jaar wordt ingezet om de basis op orde te krijgen rondom ondernijning;
- Het huidige ondernijningsbeeld dateert uit 2016 en daarmee niet meer actueel is.

Overwegende dat:

- Het van belang is om een actueel ondernijningsbeeld te hebben;
- Een actueel ondernijningsbeeld inzicht geeft in signalen en fenomenen van criminele aanwezigheid;
- Dit op haar beurt bijdraagt aan een specifiekere en proactieve aanpak;
- Een project als 'In de Greep' kan worden voortgezet waarbij er een specifieke focus komt op de aanpak van jonge drugsdealers;
- Extra financiering een impuls geeft op de uitvoering.

Verzoekt het college om:

- Het ondernijningsbeeld te actualiseren en bibob-beleid te intensiveren;
- Voor een periode van 3 jaar €100.000,- per jaar in te zetten en dit te dekken vanuit de Algemene Reserve.

Mitchell Boers
VVD Hengelo

Ron Wesseling
CDA Hengelo

Glenn Dedecker
Lokaal Hengelo

Susanne van den Beukel
ChristenUnie Hengelo

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester van der Dussenplein 1

Postadres
Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Telefoonnummer
14-074

E-mail
Gemeente@hengelo.nl

www.hengelo.nl

Gemeente
Hengelo